

KAM V OKOLÍ

Český Banát se rozkládá v členitých kopcích nad stokilometrovým **údolím Dunaje Clisura Dunarii**, které tvoří rozhraní mezi jižními Karpaty a Balkánem. Údolí má středomořské mikroklima, takže tady můžete narazit na želvu či teplomilné rostliny. Vesnice leží uprostřed vysokých členitých kopců, část na vápencovém podloží s mnoha krasovými jevy, jiné obklopují husté a rozsáhlé bukové lesy.

Poblíž vesnic je mnoho zajímavých lokalit – **Turecká díra** (legendami opředená jeskyně s rozsáhlým dómem a potokem), **U Petra** (soustava pěti starých dřevěných a dodnes funkčních vodních mlýnků), **soutěska řeky Nery** (Cheile Nerei, krásný 25 km skalnatý kaňon ležící na území NP). Občas se nabízí úchvatné pohledy na údolí Dunaje, k němuž se vyplácí sestoupit a navštívit třeba **rybářskou vesnici Liubcova** s menší českou komunitou.

Baile Herculane (na hl. silnici S od Orošovy) – starořímské lázně nacházející se v hluboké zalesněné skalnaté soutěsce. Největší rozkvět za Rakouska-Uherska, z této doby množství pavilónů. Oblíbené rumunské letovisko, termální prameny.



FOTO: IVO DOKOUPIL

→ za pár let lákaly vojenské úřady novou várku českých přistěhovalců. Za vidinou lepšího života přicházely další a další rodiny z nejrůznějších koutů Čech. A vznikaly další vesnice.

Posuňme se o století a půl dál. Konec Ceauceskovy diktatury a změna režimu znamenaly paradoxně pro české vesnice ohrožení. Blízké doly, kde pracovalo množství místních mužů, se postupně – jakozto zcela neefektivní a pro-

dělečné – začaly zavírat. Ve zdecimovaném Rumunsku bylo těžké sehnat práci. Krajanům se po sto osmdesáti letech otevřela opět možnost jít za lepším, do Čech. Vesnice se dramaticky vytlidňovaly. Mladí lidé – jen co se za nimi zavřely dveře školy – si balili kufry a odcházeli pracovat do zemí svých předků.

Dnes už je to lepší. Poté, co začala pomáhat krajanům česká vláda a také se tu výrazně

angažuje společnost Člověk v tísni. V oblasti působí několik českých firem, pro něž jsou v jazykově odlišném prostředí místní Češi velkými pomocníky. Důležitým příspěvkem jsou pro vesnice také turisté. Dnes žije v českých vesnicích Banátu zhruba dva tisíce lidí.

Chalupy z obrázků

Jede se podél Dunaje a pak doleva, dlouhou rumunskou vesnicí. Nízké domy jsou nalepené jeden na druhý. Lidé i zvířata posedávají a postávají před nimi. Je třeba dávat pozor a často i zpomalit. Koňský povoz, hejna hus, psi, kočky. To všechno se může nečekaně dostat do cesty.

Pak končí asfalt a přichází polní cesta. Nejdřív lány, za chvíli už kopce. Auto kodrcá po výmolech a stoupá vzhůru, těch patnáct polních kilometrů se jede skoro hodinu. Občas se zezadu vynoří stará dacie – div, že ještě drží pohromadě – a s rachotem předjíždí jakékoliv drahé německé či francouzské vozidlo. Ve výmolech si vede opravdu dokonale, až tento někdejší východní pokus o renaulta vzbuzuje obdiv. Potom už se za zatáčkou objeví cedule: Gernik. S necelými šesti sty obyvateli jedna ze

